

"ENFLASYON ÜRETEREK DÜŞER" DİYEN TİM BAŞKANI MUSTAFA GÜLTEPE:

Sanayici arsasını satışa çıkarsa da alıcı yok

Sanayicinin son iki yıldır nefes alamadığını söyleyen TİM Başkanı Gültepe, sıkıntının derinleştiği sektörlerde 'acil neşter vurulsun' çağrısı yaptı. Gültepe, 'öz kaynak bulmada zorlanan sanayicinin arsa satmak istese dahi alıcı bulamadığını söyledi.

Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) Başkanı Mustafa Gültepe, ekonomik koşullar yüzünden sanayinin çarklarını çeviremediğini, üretimin bitme noktasına geldiğini dile getirdi. Yüksek faiz, düşük kur politikası yüzünden reel sektörün krediye ulaşamadığını belirten Gültepe, sanayicinin öz sermayesini artırmak için gayrimenkullerini ve mallarını satışa çıkarsa bile alacak kimseyi bulamadığını vurguladı. Ekonomi programının yükünü üretici ihracatçıların çektiğini ifade eden Gültepe, "Uğraş doğru olabilir ama uğraşırken neyi kaybettiğimizi görmemiz lazım. Enflasyon kısarak değil üreterek düşer. Program acilen, hemen yarın sabah revize edilmeli" dedi. Ekonomi programından memnun olmadıklarını söyleyen Gültepe'ye göre, programdan tek memnun olanlar faizciler, tefeciler ve ucuza mal kapatmak isteyenler. Yüksek faiz ve düşük kur politikasının ihracatçıyı adeta boğduğunu dile getiren Gültepe, konkordatolardaki endişe verici artışa ve Türkiye'nin uluslararası rekabet gücündeki kayba da dikkat çekti.

DÜNYA'nın sorularını yanıtlayan TİM Başkanı Gültepe, özellikle son bir buçuk yıldır yüzde 50 gibi astronomik seviyelerde seyreden faiz oranlarının, sanayinin ayakta kalma şansını ortadan kaldırdığını belirterek, İstanbul Sanayi Odası'nın açıkladığı İSO 500 raporuna işaret etti. "Rakamlar yalan söylemiyor. İnsanların kazandığının yüzde 98'i, yüzde 100'ü faize gidiyor" diyen Gültepe, faiz yükünün sanayinin belini bükteği yorumunu yaptı.

Sanayicinin nefes almakta zorlandığını ve özellikle bazı sektörlerde ciddi sıkıntıların

yaşandığını hatırlatan Gültepe, "Oraya hemen bir neşter vurulması lazım" diyerek acil çözüm çağrısı yaptı. Yatırım ortamının iyileştirilmesi ve rekabetçilik şartlarının oluşturulması gerektiğini dile getiren Gültepe, "Kapanan bir şirketin, bir daha o sektöre dönme şansı olmaz. Onlar yılların şirketleri. Ne emeklerle kuruldu" diyerek kapanan her şirketin ülke ekonomisi için büyük bir kayıp olduğunu vurguladı. Özellikle son iki yılda Türk sanayisinin çok şey kaybettiğini söyleyen Gültepe, ihracatçı için en parlak zamanların 2013 ile 2023'ün ilk yarısı arasındaki 10 yıl olduğunu belirtti. Gültepe, bu dönemlerde üretimin, yatırımların ve ihracatın arttığını aktardı. "Sonuçta bir reçete var. Reçetenin şu anda yüzde 100'ünü sanayici ödüyor. Tüketicinin ödediği enflasyonla ilgili. Şu anda bütün kurgu sanayinin üzerine" diye konuşan Gültepe, bugün üretime dayalı olan hemen her sektörde sıkıntı yaşandığını belirtti.

"Enflasyon sıkarak değil üreterek düşer"

Gültepe, "Türkiye üretmek enflasyonu düşürür. Böyle üretimi sıkarak, baskı kurarak enflasyonun düşmesi mümkün değil. Düştüğü zaman geçici olur. Enflasyon düşecek, kur artacak diye insanları sıkmamızın anlamı yok" eleştirisini yaptı. "Türkiye, tarihinde hiç bu kadar pahalı olmamıştı" ifadelerini kullanan Gültepe, Türkiye'nin pahalılıktan kurtarılması ve her sektörde rekabet edebilir hale gelmesi için üretimin normalleşmesi gerektiğini, bunun için de kur ve faizlerin normal seviyelere çekilmesi gerektiğini vurguladı. Uygulanan yüksek faiz ve düşük kur politikasının Türkiye için zararlı bir politika olduğu değerlendirmesini yapan Gültepe, bunun sanayiciliği ve yatırımı uzaklaştırdığını, gelen refahın geçici olduğunu söyledi. Gültepe'ye göre, sürdürüle-

bilir refah yatırım, üretim ve ihracatla, düşük faiz ve dengeli kurla mümkün.

"İhracatta alt kırımlara bakmak lazım"

İhracat tutarındaki artışın "aldatıcı" olabileceği yorumunu da yapan TİM Başkanı, "Evet ihracat 4-5 aydır artıyor. A firması, B firması, B sektörü, C sektörü ihracat artırdı. Kesinlikle takdir ediyoruz. Ama işte o artışın dağılımına, alt kırımlarına bakmak lazım. Ortada bir hasta var, iç organlarında durum nedir ona bakmak lazım" değerlendirmesini yaptı. Son açıklanan ihracat verilerine göre 14 sektörün düşüş yaşadığını hatırlatan Gültepe, özellikle otomotiv sektöründeki yüzde 22'lik artışın, Avrupa'da kapanan fabrika nedeniyle Türkiye'ye kayan siparişlerden kaynaklandığını, bu durumun da iki yıl sonra sürdürülemez hale geleceğini söyledi. Türkiye'nin rekabetçi ülke konumunu kaybettiğini dile getiren Gültepe, kaybolan rekabetçilik yüzünden

"Tek bir sektörü değil hepsini büyötmek zorundayız"

Türkiye'nin uluslararası alanda rekabetçi olabilmesi için her sektörünü büyötmek zorunda olduğunu altını çizen TİM Başkanı Gültepe, "Türkiye'de bütün sektörlerin potansiyeli var. Tek bir ya da birkaç sektöre

kanalize olmak yanlış. Bakınız Almanya otomotive yoğunlaştı, Çin çıktı geldi ve darımadığını etti. Bu nedenle her sektörde yatırım ortamını iyileştirecek finans kaynaklarının ön plana çıkması lazım" dedi.

"Umut ve ümit biterse bunun geri dönüşü olmaz"

Türkiye'nin rekabetçi bir konuma gelmesi için doğru hamlelere ihtiyaç olduğunu söyleyen Mustafa Gültepe, "Sanayiciyi görüyorum, insanlar krediye ulaşamayınca

anyor, konkordato da anyor. Hâlâ geleceğe dair beklentiler var. Bu beklentileri diriltilecek adımlar şart. Umut ve ümit biterse bunun geri dönüşü olmaz" diye konuştu.

"Zor dönem gittikçe zorlaşıyor"

Uygulanan ekonomi programının "sonuca ulaşmaktan çok uzak" olarak yorumlayan TİM Başkanı Mustafa Gültepe, "Son bir yıldır 'zor dönem geride

kaldı' deniliyor ama hani nerede? Tam tersi gittikçe dönem daha da zorlaşıyor. Program, ne ülke için ne de sanayi için sürdürülebilir değil" ifadelerini kullandı.

gelen yabancı yatırımcının da mutsuz olduğu yorumunu yaptı. İhracattaki artışın Türkiye'nin refah seviyesini yükselteceğini söyleyen Gültepe, bunun için de Türkiye'nin 'pahalı' durumdan çıkarılması gerektiğini vurguladı.

"İş yapan, neden konkordato istesin?"

Konkordatoların son dönemde katlanarak artması, TİM Başkanı Gültepe'nin en çok üzerinde durduğu konulardan biri oldu. Gültepe, "Adamın işi devam ederken niye konkordato istesin. En

azından uçuruma düşmeden kurtarayım kendimi diye düşünüyor. Bu duruma neden geldi? Ona bakmak lazım" diye konuştu. Geçmişte yılda 300-500 konkordatonun normal karşılandığını ancak bugün sayıların fahiş seviyelere ulaştığını dikkat çeken Gültepe, bunun altında yatan nedenlerin doğru teşhis edilmesi gerektiğini belirtti. Gültepe, şöyle devam etti: "Konkordatolar görünen taraf. Bir de görünmeyen doğrudan kapatanlar var. Alınan tedbirlerle geline noktada son iki yılda sadece biz kaybettik."

ISO 500 şirketlerinin toplam borcu 5.8 trilyon liraya yükseldi

SANAYİNİN BORCU 765 MİLYAR LİRA

Sanayicinin borcu bir yılda yüzde 45 artarken, en borçlu sektör ana metal **sanayi** oldu. Sektörün taşıdığı borç yükü 765 milyar liraya çıktı

YURDAGÜL UYGUN

İKTİDARIN ekonomi politikaları çalışandan patrona her kesimi etkilemeye devam ediyor. Yüksek faiz politikaları hem dar gelirliyi hem de **sanayiciyi** borç yükü altında eziyor. Yüksek faiz nedeniyle finansmana ulaşmakta sıkıntı çeken, yılın ilk üç ayında yüzde 1.8 daralan **sanayi** sektörünün borçları da artmaya devam ediyor.

İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO), Türkiye'nin 500 büyük kuruluşu çalışmasına göre, **sanayicinin** borcu 2024 yılında, bir önceki yıla göre yüzde 45 artarak, 5.8 trilyon lirayı aştı.

ISO 500 çalışmasına göre, en borçlu sektör 765.6 milyar lirayla ana metal **sanayi** oldu. Sektörün borcu ise geçen yıla göre yüzde 36 artış gösterdi. En borçlu sektörler sıralamasında ikinci sırada ise 699.2 milyar lira ile elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtım sektörü yer aldı. Otomotiv sektörünün borcu yüzde 35'lik artışla 635 milyar liraya çıkarak en borçlu üçüncü sektör oldu.

GIDANIN YÜZDE 50 ARTTI

En stratejik sektör olan gıda imalatçılarının borcu da geçen yıl yüzde 50 arttı. Önceki yıl 370.2 milyar lira olan sektörün borcu geçen yıl 555.1 milyar liraya yükseldi.

En borçlu sektörler sıralamasında liste şöyle oluştu: Kimyasal sektörünün borcu 337.8 milyar, elektrik teçhizat imalatının 303.2 milyar, diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imala-

En borçlu sektörler	Borç (milyar TL)	Artış oranı (%)
Ana metal sanayi	765.6	36.49
Enerji	699.2	146.36
Motorlu kara taşıtları	635	35.48
Gıda ürünlerinin imalatı	555.1	49.93
Kimyasal ürünlerin imalatı	337.8	22.84
Elektrikli teçhizat imalatı	303.2	28.68
Mineral ürünlerin imalatı	302.5	37.98
Diğer ulaşım araçları	288.7	39.98
Kok kömürü, petrol ürünleri	280.2	9.69
Madencilik ve taş ocaklığı	277.3	95.10

Kaynak: **ISO 500**

tı 302.5 milyar, diğer ulaşım araçlarının imalatı 288.7 milyar lira, kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı 280.2 milyar lira, madencilik ve taş ocaklığı 277.3 milyar lira.

ISO 500'de borcunu azaltan tek sektör ise mücevherciler oldu. Sektörün borcu 8.9 milyar liradan 6.9 milyar liraya geriledi. Sektörün borcundaki azalış oranı yüzde 23 olarak gerçekleşti.

Enerjinin borcu katlandı

ISO 500'de yer alan sektörel verilere göre, toplam 699.2 milyar lira borcu olan elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtım sektörü, aynı zamanda en çok borçlanan sektör oldu. 2023'te toplam borcu 283.8 milyar lira olan sektörün borcu, 2024 yılında tam yüzde 146 artarak, 699.2 milyar liraya fırladı. En çok borçlanan ikinci sektör de madencilik ve taş ocaklığı oldu. Sektörün borcu bir yılda yüzde 95 artarak, 277.3 milyar lirayı aştı.

TOBB'un 81. Mali Genel Kurulu Kayseri'de Gerçekleştirildi: Yöresel Ürünler Tanıtıldı, İş Dünyası Bir Araya Geldi

"TOBB'a bağlı 365 oda ve borsa olarak birlik ve beraberlik içerisinde, daha güçlü bir Türkiye için var gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz."

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) 81. Mali Genel Kurulu, Ticaret Bakanı Ömer Bolat, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, oda ve borsa camiasının temsilcileri ile 81 ilken 3 bin iş insanının katılımıyla TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi'nde (ETÜ) gerçekleştirildi.

Divan Başkanlığını **Erdal Bahçivan**'ın üstlendiği Genel Kurul'a, Kayseriden TOBB'a bağlı oda ve borsa delegeleri eksiksiz katılım sağladı.

Genel Kurul'da, Hesapları İnceleme Komisyonu Başkanı Ömer Gülsoy, TOBB'un gelir-gider bütçelerine ilişkin detaylı bilgiler vererek genel kurul kürsüsünden sunum gerçekleştirdi.

Kayseri Ticaret Odası (KTO) Yönetim Kurulu Başkanı Ömer Gülsoy, Kayseri Sanayi Odası (KAYSO) Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Büyüksimici, Kayseri Ticaret Borsası (KTB) temsilcileri, TOBB delegeleri, yönetim kurulu üyeleri, meclis üyeleri ve genel sekreterler, TOBB 81. Mali Genel Kurulu'na aktif şekilde katılım gösterdi.

İki gün süren Genel Kurul'un ilk gününde; KTO, KAYSO ve KTB heyetleri, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, TOBB Genel Kurul Divanı, TOBB Yönetim Kurulu Üyeleri, konsey temsilcileri, oda ve borsa başkanları ile birlikte Anıtkabir'i ziyaret ederek, Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün huzurunda saygı duruşunda bulundu.

Kayseri'nin Yöresel Lezzetleri TOBB Genel Kurulu'nda Tanıtıldı
TOBB 81. Mali Genel Kurulu vesilesiyle, TOBB İkiz Kuleler bahçesinde yöresel ürünlerin tanıtıldığı ve ikram edildiği stantlar kuruldu. KTO, KAYSO ve KTB tarafından ortaklaşa açılan stantta, Kayseri'ye özgü coğrafi işaretli ürünler olan pastırma ve sucuk tanıtıldı.

Stantları ziyaret eden misafirlere bu lezzetler ikram edildi.

KTO Başkanı Ömer Gülsoy, TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu ve yönetim kurulu üyeleri, İkiz Kuleler bahçesinde Oda ve Borsalar tarafından açılan yöresel ürün stantlarını gezerek bilgi aldı.

TOBB'a bağlı Kayseri'deki oda ve borsaların temsilcileri, Genel Kurul'un ikinci gününde TOBB ETÜ'de düzenlenen 81. Mali Genel Kurul Toplantısı'na katıldı. Toplantıda, Hesapları İnceleme Komisyonu Başkanı Ömer Gülsoy mali hesaplarla ilgili sunumunu gerçekleştirecek, Genel Kurul delegelerini bilgilendirdi.

Sunumunun ardından teşekkür konuşması yapan Ömer Gülsoy, şunları kaydetti:

"Bizler Anadolu ırfanının temsilcileri olarak, Ahilik kültürüyle yetişmiş, büyüklerimizin hayır öğütlerini, kadim sözlerini ve atasözlerini rehber kabul eden tüccarlarız. Bu seplele iş yapma kültürümüz sağlam ilkeler üzerine kurulmuştur. Ortak akıl, istişare ve adaletli yönetim anlayışıyla kurumlarımıza örnek teşkil eden Sayın Başkanımıza bu anlamda minnettarız. Sayın Başkanımız sadece bir yönetici değil, aynı zamanda bir gönül insanı, bir yol göstericidir. Her daim ülkemizin menfaatini her şeyin üzerinde tutan, iş

dünyamızın sorunlarına karşı duyarlılığıyla, çözüm odaklı yaklaşımıyla, omuz omuza çalışma kararlılığıyla bizlere rehberlik eden bir liderdir. Onun vizyonu sayesinde, yine kendisinin de sıkça kullandığı 'beytülmal' bilinciyle, bizler de görevlerimizi en yüksek mesuliyet duygusuyla yerine getirmeye gayret ediyoruz. Tüm harcamalarda yönetim anlayışıyla sergilediği titizlik, hesap verilebilirlik ve şeffaflık ilkesi bizlere ilham vermektedir."

Konuşmaların ardından, komisyonlar da sunumlarını gerçekleştirecek Genel Kurul delegelerini bilgilendirdi.

TOBB Yönetim Kurulu Üyesi ve KAYSO Başkanı Mehmet Büyüksimici ise yaptığı konuşmada, Genel Kurul'un ülkemize ve iş dünyasına hayırlı olmasını temenni ederek şu ifadeleri kullandı:

"TOBB'a bağlı 365 oda ve borsa olarak birlik ve beraberlik içerisinde, daha güçlü bir Türkiye için var gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz."

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ise Genel Kurul'da yaptığı konuşmasında, yıl boyunca gerçekleştirilen faaliyetleri özetleyerek, iş dünyasının gündemindeki konulara değindi. Oda ve borsaların üyelerinin sorunlarını takip etmeye, çözüm üretmeye ve seslerini duyurmaya devam edeceklerini vurgulayan Hisarcıklıoğlu, şu ifadeleri kullandı:

"TOBB ailesi olarak daha mutlu ve daha müreffeh bir Türkiye için dün olduğu gibi bugün ve yarın da emek verecek, çalışacak, üreteceğiz. Hep birlikte daha çok çalışma zamanı."

Ticaret Bakanı Ömer Bolat da konuşmasında, Türkiye'nin 19 çeyrektr kesintisiz büyüme sürecinde, iş dünyasının büyük payı olduğuna dikkat çekerek şunları söyledi:

"Bu sürecin en önemli gücü, TOBB başta olmak üzere iş dünyasının kıymetli temsilcileri ve Türkiye'nin dinamik üretim altyapısıdır. TOBB ve diğer tüm sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte, iş dünyasının temsilcileriyle yakın işbirliği içinde Türkiye'nin yarınları için çalışmayı sürdüreceğiz."